

Stanovisko k materiálu

"návrh zákona, kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů"

Svaz průmyslu a dopravy ČR souhlasí s novelou zákona 22/1997 Sb. a rozdělením problematiky do dvou samostatných zákonů. Předpokládáme tak větší přehlednost zákona, resp. nově zákonů, které v průmyslové praxi patří mezi nejdůležitější legislativní akty. Máme však následující zásadní připomínky:

1. Požadujeme implementovat do zákona následující dokumenty a odstranit tak rozpor zejména s §18 zákona 22/1997 Sb.:
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES
 - Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie
 - Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ)

Vzhledem k tomu, že se jedná o zásadní připomínku, ale časově i věcnou složitostí velmi náročně zvládnutelnou, Svaz průmyslu a dopravy ČR žádá, aby při vypořádávání připomínek a před předložením novel zákona 22/1997 Sb. a zákona o posuzování shody, ještě před projednáním novely v PČR, byla tato připomínka projednána v Radě hospodářské a sociální dohody ČR a aby v Radě byl stanoven další postup přípravy následné novely.

Zásadní připomínka

Odůvodnění

Nemáme výhrady k rozdělení problematiky stávajícího zákona 22/1997 Sb., ale připomínáme, že stávající zákon nebyl plně novelizován a stále zůstává část věcné problematiky řešení životnostního cyklu výrobku do zákona nezpracována. Přitom se jedná o splnění technických požadavků na výrobek, jejichž splnění se prokazuje značkou shody (CE).

Tato evropská legislativa byla v dílčím rozsahu nedostatečně implementována do jiných zákonů, např. do Zákona č. 406/2000 Sb. - o hospodaření energií a související předpisy či do zákona č. 7/2005 (do tzv. "elektrošrotové novely" ze 6. ledna 2005), ale do zákona 22/1997 Sb. – příslušné právní normy - dosud nebyla implementována. Návrh zákona o posuzování shody

stanovených výrobků při jejich uvádění na trh, zejména §3 písm. j), bod 2, je v tomto směru formulován velmi povrchně a nedostatečně.

2. Požadujeme doplnit paragrafy § 4 a § 7 následovně:

§ 4 - *Technická norma může být závazná, pokud tak stanoví zákon. Vláda též může nařízením stanovit, které další české technické normy jsou obecně závazné.*

§ 7 (4, případně 7) - *Úřad vede registr českých technických norem, které jsou obecně závazné a registr českých technických norem, které nejsou obecně závazné.*

Zásadní připomínka

Odůvodnění

Novela zákona 22/1997 Sb. je nově rozšířena o text:

„ § 4 se za odstavec 1 se vkládá nový odstavec 2, který zní:

(2) Soustavu českých technických norem tvoří zejména

a) původní české technické normy,

b) evropské či mezinárodní normy přejaté překladem,

c) evropské či mezinárodní normy přejaté v původním jazyce, a

d) evropské či mezinárodní normy přejaté schválením k přímému používání.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.“

Tento převzatý text dle evropských pravidel, vychází z ustanovení, že technické normy nejsou obdobně jako v EU obecně závazné. Česká praxe je však jiná, mnoho technických norem je ze závazně jiným předpisem a v praxi je tento stav nepřehledný. Ze závaznění technických norem formou přímého odkazu odporuje ust. § 4 odst. 1 zákona č. 22/1997 Sb. Ze závaznění technických norem je nadto řešeno zpravidla podzákonými prováděcími právními předpisy (nařízení vlády, vyhlášky) a z tohoto důvodu nelze vůči zákonu č. 22/1997 Sb. uplatnit princip *lex specialis derogat legi generali*. Toto platí, budeme-li uvažovat s tím, že zákon č. 22/1997 Sb. je obecným právním předpisem vztahujícím se k tvorbě a uplatňování veškerých technických norem. Zda-li se zákon č. 22/1997 Sb. vztahuje pouze na tzv. výrobní normy či lze jeho ustanovení uplatnit obecně na veškeré normy je předmětem dalšího výkladu a právní názory na tuto problematiku nejsou jednotné.

Tento požadavek vychází z předpokladu, že soustava českých technických norem je tvořena pouze normami, které byly zveřejněné ve věstníku ÚNMZ a registry těchto norem budou v elektronické podobě dostupné na webu ÚNMZ. Je však nepřijatelné, aby soustavu českých technických norem tvořily mezinárodní normy přejaté v původním jazyce. Jako příklad uvádíme normy ISO. Bezesporu významná International Organization for Standardization – mezinárodní organizace zabývající se tvorbou norem ISO přináší velmi kvalifikované normy, jejich pouze malá část je nějakým způsobem přejatá viz §4a (ČSN EN ISO ..., ČSN ISO ...). Proto je nutné, aby přijetí normy bylo vždy realizováno pouze stanoveným postupem, který je završen oznámením ve Věstníku.

3. Normy, které byly ze závazněné a staly se součástí českého právního řádu, musí být dostupné bezúplatně (k nahlédnutí v knihovnách či v elektronické podobě na webu ÚNMZ). V tomto směru je nutné doplnit a upravit § 5 (6) následovně:

České technické normy, pokud jsou závazné, jsou elektronicky distribuované bez úplaty. Pokud nejsou tvorba a vydávání českých technických norem, jejich změny a zrušení zabezpečeny pověřenou právníkou osobou, zabezpečuje plnění jejich úkolů Úřad. Úřad je v takovém případě oprávněn vybírat za odborné činnosti související se zabezpečením vydávání a řádné distribuce nezávazných českých technických norem úplatu. Tyto činnosti a výši úplaty stanoví Ministerstvo vyhláškou.

V tomto směru žádáme novelizovat Vyhlášku č. 486/2008 Sb., k zabezpečení vydávání a řádné distribuci českých technických norem a úplata za jejich poskytování.

Zásadní připomínka

4. Požadujeme zajistit selektivní přístup k českým technickým normám. Z důvodu podpory technického vzdělávání a z důvodu obecného zájmu a zajištění výkonu specifických činností v rámci správního řízení či posuzování vad výrobků je nutné umožnit inspekčním orgánům, technickým školám, studentům, ale i určeným skupinám uživatelů, např. (soudním) znalcům, bezúplatný či cenově zvýhodněný přístup k technickým normám.

Zásadní připomínka

Odůvodnění

Novela vyhlášky č. 486/2008 Sb., „k zabezpečení vydávání a řádné distribuci českých technických norem a úplata za jejich poskytování“ přinesla zdražení norem, které bylo prosazeno přes výrazný odpor podnikatelské sféry i dalších subjektů (viz dopis prezidenta SP ČR Ing. Jaroslava Hanáka, adresovaný ministru průmyslu a obchodu Ing. Janu Mládkovi, CSc., č.j. GŘ/277/2014 ze dne 30. 10. 2014).

Jak lze prokázat statistikou ÚNMZ, za dobu působnosti této novely výrazně klesl počet uživatelů českých technických norem a ředitelé státních zkušeben uvádějí, že se zvýšil počet výrobků nedostatečně připraveným ke zkouškám, protože se zhoršuje právní povědomí o normách, což má odezvu ve zhoršující se bezpečnosti výrobků.

5. Požadujeme v rámci § 2 zákona (Základní pojmy) doplnit definici akreditace pro účely tohoto zákona následovně:

"akreditaci subjektů posuzování shody osvědčování akreditačním orgánem toho, že subjekt posuzování shody splňuje požadavky pro provádění konkrétních činností posuzování shody, které stanoví harmonizované normy, a pokud je to relevantní, také veškeré další požadavky, včetně těch, které jsou stanoveny v příslušných odvětvových předpisech."

s uvedením odkazu na stanovení článku 2 odst. 10 nařízení č. 765/2008/ES.

Zásadní připomínka

Odůvodnění

Pojem akreditace vymezuje §14, § 17 stanoví postup veřejnoprávní smlouvy o akreditaci a §19 vkládá sankční ujednání za přestupky v této oblasti.

§19a uvádí pokuty pro toho, kdo:

a) zneužije stanovené označení, certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona nebo certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona padělá nebo pozmění, ...

d) provede činnost při posouzení shody, vyhrazenou pro účely tohoto zákona autorizované osobě, bez autorizace podle § 11 odst. 1, ...

e) v rozporu s § 16 odst. 1 vystupuje jako akreditovaný subjekt posuzování shody bez udělené akreditace nebo mimo rozsah udělené akreditace.

V praxi se však vyskytují případy klamné akreditace a vydání klamných certifikátů. Nelze postihovat pouze toho, kdo výrobek neoprávněně označil značkou shody či ho na trh vydal s pozměněným či klamným certifikátem, ale také toho, kdo klamné certifikáty vydává a kdo neoprávněně vystupuje jako akreditovaný orgán dle §15.

Námi navrhovaná definice by jednoznačně vymezovala, jakou činnost lze považovat za akreditaci ve smyslu zákon a co akreditací není (resp. jaká činnost není v souladu se zákonem) a kdo je oprávněn akreditaci vykonávat. Pak by to bylo zřejmější i pro subjekty, které neberou nařízení jako součást právního řádu ČR.

Kontaktní osoba za SP ČR: Ing. Jan Proksch
tel.: 225 279 205, e-mail: jproksch@spcr.cz

V Praze dne 20. března 2015